

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja
„Dr Stojana i Ljubica“ Rudo
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV069-23

Banja Luka, 12.10.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana	12
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Bilans uspjeha	14
	6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi.....	14
	6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi.....	16
	6.1.3. Gubitak redovne aktivnosti	16
	6.1.4. Ostali dobici i gubici.....	16
	6.1.5. Neto gubitak perioda.....	16
	6.2. Bilans stanja.....	17
	6.2.1. Bilansna aktiva.....	17
	6.2.2. Bilansna pasiva	18
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	20
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	20
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	21
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	21
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	21

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2022. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nije popisani računarski program, neutrošeni medicinski materijal i objekat ambulante porodične medicine u Bijelom Brdu, popisne liste nisu ovjerene od strane ovlašćenog lica i ne sadrže datum zaprimanja, a prenos stanja imovine i obaveza nije izvršen sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja. Takođe, izvještaji o popisu ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, a otpis rashodovane opreme i inventara i otpis vrijednosti potraživanja i zastarjelih obaveza je izvršen prije donošenja odluke nadležnog organa.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1.1. ovog Izvještaja:

Precijenjeni su prihodi od donacija i gubitak ranijih godina, a potcijenjen je gubitak tekuće godine u iznosu od 18.682 KM, jer je za priznate rashode po osnovu amortizacije motornog vozila povezane sa državnim davanjem u bilansu uspjeha u 2021. godini izvršeno ukidanje odloženih prihoda u korist prihoda od donacija u 2022. godini, što nije u skladu sa članom 57. stav (4) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 12 i 17).

Potcijenjeni su ostali poslovni prihodi i zalihe materijala u iznosu od 11.431 KM, jer nije evidentirana primljena donacija medicinskog materijala od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, kao ni troškovi materijala, što nije u skladu sa članom 12, 43. i 57.

Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.1. ovog Izvještaja:

Nematerijalna imovina (računarski program koji se koristi) nije priznata u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 38 – Nematerijalna imovina i odredbama Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.4. i 6.6. ovog Izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže objelodanjivanja u vezi sa stalnošću poslovanja, što nije u skladu sa MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25).

Takođe, nisu izvršena druga objelodanjivanja shodno zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS 2 – Zalihe, MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine, MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 5. ovog Izvještaja:

Osnovni okvir za finansijsko poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše ostvarene i iskazane rashode te rezultat tekućeg perioda.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih

izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 12.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo je u toku 2022. godine zaključila ugovore o djelu sa pet izvršilaca za poslove koji su sistematizovani i koji predstavljaju osnovnu djelatnost poslodavca, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Obračun plate kod jednog zaposlenog je vršen po platnom koeficijentu koji je manji od koeficijenta definisanog članom 10. stav (2) tačka 5) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Polog novca sa pomoćnih na glavnu blagajnu, dostavljanje isprava na knjiženje i uplate sredstava od participacije na transakcioni račun nisu vršene u propisanom roku, odnosno najkasnije narednog radnog dana, što nije u skladu sa članom 1. Odluke o predaji pazara od 20.06.2022. godine, članom 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem i članom 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo nije planirala niti donosila posebne odluke o pokretanju postupaka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 35.209 KM (laboratorijski materijal, gorivo i usluge servisiranja vozila), što nije u skladu sa članom 6. i 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, a navedene nabavke su izvršene bez primjene odredbi navedenog zakona.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1.1. ovog Izvještaja:

Na osnovu odluke Upravnog odbora, zaposleni Doma zdravlja i najuži članovi njihovih porodica oslobođeni su od plaćanja participacije, što nije u skladu sa odredbama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju i članom 53. Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Lice imenovano za direktora Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo je zaključno sa septembrom 2022. godine obavljalo pravne poslove, kao jedini zaposleni pravnik u navedenoj ustanovi. Propisima kojima se uređuje oblast rada i plata zaposlenih u zdravstvu, nije definisan način evidentiranja sati na radu i obračuna plate direktorima Domova zdravlja koji su uporedo angažovani i u obavljanju drugih (pravnih) poslova.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo.

Banja Luka, 12.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) evidentiranje prihoda od pruženih usluga u glavnoj knjizi vrši u skladu sa članom 54. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike kako bi evidencije po osnovu prihoda od pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima koje finansira Fond po osnovu primarne zdravstvene zaštite, prihoda od pruženih usluga i naplaćenih sredstava participacije od korisnika zdravstvene zaštite i prihoda od medicinskih usluga koje Dom zdravlja obavlja za druga pravna i fizička lica bile usaglašene sa pozicijama Bilansa uspjeha shodno članu 11. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 3) prihodi od donacija priznaju na sistematskoj osnovi tokom perioda u kojima entitet priznaje rashode povezane sa troškovima koje treba pokriti iz tog davanja shodno MRS 20 - Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 12 i 17) i članu 57. stav (4) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 4) primljene donacije medicinskog materijala i utrošak istih evidentiraju u skladu sa članom 12, 43. i 57. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 5) po osnovu troškova prevoza na posao i povratka sa posla, otpremnina i pomoći zaposlenima iskazuju obaveze, da se dugoročne obaveze koje na plaćanje dopijevaju u narednoj godini reklasifikuju na kratkoročne obaveze, kao i da se klasifikacija bruto naknada plata vrši shodno članu 33. stav (13), 34. stav (4), 37. stav (6) i 44. stav (3) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 6) rashodi evidentiraju u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja,
- 7) u saradnji sa Opštinom Rudo međusobno regulišu pravila korišćenja i upravljanja nekretninama u vlasništvu Opštine i da se prilikom evidentiranja stalnih sredstava primjenjuju odredbe Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike (član 3, 4. i 49), zahtjevi MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, MRS 38 – Nematerijalna imovina i drugi standardi i propisi koji definišu pitanje priznavanja imovine, vrednovanja, prestanak priznavanja, te procjenu obezvrjeđenja,
- 8) na pozicijama vanbilansne aktive i pasive evidentira tuđa imovina ustupljena na korišćenje u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,
- 9) bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa odredbama MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine (paragraf 10 i 14),
- 10) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije vezane za stalnost poslovanja i druge relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 –

Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) odredbe Statuta Doma zdravlja i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta usklade u dijelu koji se odnosi na broj organizacionih jedinica, kao i da se navedenim pravilnikom utvrdi tačan broj i opis radnih mjesta i broj izvršilaca,
- 2) ugovori o djelu zaključuju za poslove koji su van djelatnosti poslodavca, shodno članu 205. Zakona o radu,
- 3) plate zaposlenim licima utvrđuju u skladu sa članom 10. stav (2) tačka 5) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- 4) uspostave pomoćne knjige imovine u stalnim sredstvima, na način da obezbijedi analitičke podatke o svakom pojedinačnom sredstvu i uvid u hronološki prikaz poslovnih događaja na sredstvima u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 5) evidentiranje poslovnih događaja i upravljanje gotovim novcem vrši shodno članu 1. Odluke o predaji pazara od 20.06.2022. godine, članu 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem i članu 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 6) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se sačini plan, godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti, izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom,
- 7) planiranje i pokretanje postupaka javnih nabavki, kao i izvještavanje vrši u skladu sa članom 6., 17. stav (1) i (3) i 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama,
- 8) preispita knjigovodstvena vrijednost i struktura kapitala iskazanog u poslovnim knjigama Doma zdravlja,

Preporučuje se Upravnom odboru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 9) oslobađanje od plaćanja participacije vrši samo za kategorije osiguranih lica i usluge zdravstvene zaštite koje su definisane Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju i Pravilnikom o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva;
- Zakon o radu, član 26, 39, 205. i 207;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII, XIII;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pravilnik o osnovama za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2022. godini;
- Pravilnik o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu - član 53;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Pravilnik o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu;
- Odluka o utvrđivanju cijene rada;
- Zaključak Vlade Republike Srpske o ograničavanju zapošljavanja u javnim zdravstvenim ustanovama i fondovima u Republici Srpskoj od 28.01.2015. godine;
- Odluka o participaciji;
- Statut Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JZU Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo;
- Odluka o predaji pazara od 20.06.2022. godine.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo (u daljem tekstu: Dom zdravlja) obavlja djelatnost primarne zdravstvene zaštite po modelu porodične medicine. Osnivač Doma zdravlja je Skupština opštine Rudo. Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Doma zdravlja su propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/09, 44/15 i 57/22) i Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16). Shodno članu 69. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članu 14. Statuta, Dom zdravlja obezbjeđuje i organizuje porodičnu medicinu, imunizaciju, laboratorijsku dijagnostiku, higijensko-epidemiološku zaštitu, rendgensku dijagnostiku, hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prevoz, preventivnu, dječiju i opštu stomatologiju, specijalističke konsultacije iz pedijatrije i ginekologije, snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima.

Organi upravljanja Doma zdravlja su upravni odbor i direktor, koje imenuje i razrješava osnivač. Stručna tijela Doma zdravlja su kolegijum i etički odbor. Dom zdravlja predstavlja i zastupa direktor.

Dom zdravlja se finansira iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), budžeta Opštine Rudo, naplate usluga od korisnika zdravstvene zaštite, donacija i drugih izvora finansiranja. Finansijske transakcije obavlja preko vlastitog bankovnog računa, otvorenog kod poslovne banke.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01- 31.12.2022. godine, Dom zdravlja nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom kao osnovnim opštim aktom Doma zdravlja utvrđeni su djelatnost, organi upravljanja, zastupanje i predstavljanje, unutrašnja organizacija te druga pitanja značajna za rad ustanove.

Dom zdravlja je 16.05.2011. godine donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JZU Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo i na isti je pribavljena saglasnost načelnika Opštine Rudo. Odredbe člana 3. i 4. pomenutog pravilnika nisu međusobno usklađene, zbog toga što su članom 3. pravilnika utvrđena 23 radna mjesta za 39 izvršilaca, a prema članu 4. navedenog akta je sistematizovano 19 radnih mjesta za 38 izvršilaca. Takođe isti nisu usaglašeni ni u pogledu naziva radnih mjesta.

Broj uspostavljenih organizacionih jedinica prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JZU Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo, nije usklađen sa članom 16. Statuta (u dijelu koji se odnosi na broj propisanih organizacionih jedinica) i članom 10. Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/11, 83/11, 76/12 i 14/14), kojim su propisane djelatnosti primarnog nivoa zdravstvene zaštite (u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta su, između ostalih, navedene i organizacione jedinice „Ambulante na terenu“ i „Radna jedinica bazične rehabilitacije“ koje nisu propisane Statutom).

Na dan 31.12.2022. godine u radnom odnosu su bila 32 zaposlena, od čega jedno imenovano lice (direktor), 28 lica na neodređeno vrijeme i tri lica na određeno vrijeme. Od ukupnog broja zaposlenih 21 je medicinsko osoblje.

U toku 2022. godine jedno lice je prekinulo radni odnos zbog odlaska u penziju, a tri lica su zasnovala radni odnos na određeno vrijeme. Za zapošljavanje navedenih lica nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske o ograničavanju zapošljavanja u javnim zdravstvenim ustanovama i fondovima u Republici Srpskoj od 28.01.2015. godine. U 2023. godini su tražene saglasnosti shodno navedenom zaključku, zbog čega za isto nije data preporuka.

U toku 2022. godine Dom zdravlja je zaključio ugovore o djelu sa pet izvršilaca za obavljanje poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JZU Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21), kojim je propisano da se ugovor o djelu može zaključiti radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca i koji imaju za predmet samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

Do septembra 2021. godine, Dom zdravlja je primjenjivao Kolektivni ugovor za zaposlene u JZU Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo od 29.09.2020. godine koji je istekao, a novi nije zaključen.

Obračun plate kod jednog zaposlenog (glavna sestra zdravstvene ustanove sa višom stručnom spremom) je vršen po platnom koeficijentu koji je manji od koeficijenta definisanog članom 10. stav (2) tačka 5) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/22 i 132/22).

Lice imenovano za direktora Doma zdravlja, do septembra 2022. godine je obavljalo i pravne poslove shodno Odluci Upravnog odbora od 24.01.2022. godine, a kao jedini zaposleni pravnik u navedenoj ustanovi. Propisima kojim se uređuje oblast rada i plata zaposlenih u zdravstvu, nije definisan način evidentiranja sati na radu i obračuna plate direktorima Domova zdravlja koji su uporedo angažovani na obavljanju drugih (pravnih) poslova.

Za direktora Doma zdravlja, koji je ujedno obavljao i pravne poslove u Domu zdravlja (kod obračuna plate se primjenjivao koeficijent direktora), osim obračuna plate za redovne sate na radu, vršeno je uvećanje plate po osnovu sati na obavljanju pravnih poslova.

Evidencije prisustva za radnike na radu ne vode se uredno, razumljivo i ažurno i iste nisu ovjerene i potpisane shodno članu 5. Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/16), jer se platne liste i dnevne evidencije o prisustvu na radnom mjestu za pojedine zaposlene razlikuju u pogledu iskazanog vremena provedenog na radu i odsustva sa rada (dežurstva, pripravnost i noćni rad).

U skladu sa Rješenjem o imenovanju Komisije za popis imovine i obaveza od 23.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem utvrđeno je da popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza - u daljem tekstu: Pravilnik („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21), jer nije popisan računarski program, neutrošeni medicinski materijal i objekat ambulante porodične medicine (u daljem tekstu: APM) u Bijelom Brdu (tačka 6.2.1. Izvještaja), sačinjene popisne liste nisu ovjerene od strane ovlašćenog lica i ne sadrže datum zaprimanja, nije izvršen prenos podataka o stanjima imovine (potraživanja) i obaveza sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja, popisne liste zemljišta i finansijske imovine nisu sačinjene, izvještaji popisnih komisija ne sadrže podatke o početku i završetku popisa, o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i radnom

angažmanu lica angažovanih na popisu, uporedne podatke stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja shodno članu 2, 17. stav (4) i (8), 18. stav (1) tačka 5) i 20. stav (1) tačka 1), 2), 3) i 4) pomenutog pravilnika.

U izvještajima pojedinačnih popisnih komisija i izvještaju centralne popisne komisije iskazana stvarna i knjigovodstvena vrijednost imovine i obaveza ne odgovara stvarnoj vrijednosti imovine i obaveza prilikom popisa, jer je stvarna vrijednost iskazana nakon izvršenih evidentiranja rashodovanja neupotrebljivih sredstava, te otpisa potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa članom 21. stav (2) tačka 3) i 25. stav (2) tačka 2) Pravilnika, obzirom da je evidentiranje rashodovanja neupotrebljivih sredstava, otpisa potraživanja i obaveza izvršeno prije donošenja odluke nadležnog organa.

Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama (od 31.07.2020. godine) je donesen, ali Dom zdravlja nije donio detaljan analitički kontni plan, shodno članu 16. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20).

Pomoćna knjiga imovine u stalnim sredstvima nije uspostavljena prema pravilima vođenja poslovnih knjiga shodno članu 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, jer nije omogućena analitička evidencija i hronološki prikaz promjena izvršenih poslovnih događaja na sredstvima, detaljni podaci o sredstvu kao što je jedinica mjere, naziv dobavljača i druge relevantne karakteristike svakog pojedinačnog sredstva.

Blagajničko poslovanje i upravljanje gotovim novcem nije vršeno u skladu sa članom 1. Odluke o predaji pazara od 20.06.2022. godine, članom 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/12 i 10/14) i članom 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, jer polog novca sa pomoćnih na glavnu blagajnu, dostavljanje isprava na knjiženje i uplate sredstava od participacije na transakcioni račun nisu vršene u propisanom roku, odnosno najkasnije narednog radnog dana (vršene su više puta mjesečno).

Osim što je imenovano odgovorno lice, zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, nisu preduzete druge aktivnosti shodno Zakonu o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), odnosno nije sačinjen plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole ni godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima, nije izvršen popis i opis poslovnih procesa koji se provode, niti je uspostavljena knjiga poslovnih procesa, a nisu identifikovani i procijenjeni rizici, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim propisima.

Shodno gore navedenom i u većini tačaka ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- **odredbe Statuta Doma zdravlja i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta usklade u dijelu koji se odnosi na broj organizacionih jedinica, kao i da se navedenim pravilnikom utvrdi tačan broj i opis radnih mjesta i broj izvršilaca,**
- **ugovori o djelu zaključuju za poslove koji su van djelatnosti poslodavca, shodno članu 205. Zakona o radu,**

- **plate zaposlenim licima utvrđuju u skladu sa članom 10. stav (2) tačka 5) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,**
- **postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,**
- **uspostave pomoćne knjige imovine u stalnim sredstvima, na način da obezbijedi analitičke podatke o svakom pojedinačnom sredstvu i uvid u hronološki prikaz poslovnih događaja na sredstvima u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,**
- **evidentiranje poslovnih događaja i upravljanje gotovim novcem vrši shodno članu 1. Odluke o predaji pazara od 20.06.2022. godine, članu 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem i članu 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se sačini plan, godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti, izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Doma zdravlja planirane su nabavke ukupne vrijednosti 6.000 KM, bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV).

Prema Izvještaju o realizovanim nabavkama u toku 2022. godine proveden je jedan postupak putem direktnog sporazuma vrijednosti od 6.000 KM bez PDV-a.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćen je pomenuti provedeni postupak javne nabavke i druge nabavke.

Dom zdravlja nije dostavio Izvještaj o provedenom postupku za nabavku uglja Agenciji za javne nabavke što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Dom zdravlja za nabavku laboratorijskog materijala (10.988 KM, bez PDV-a), goriva (23.156 KM, bez PDV-a) i usluga servisiranja vozila (1.065 KM, bez PDV-a) nije planirao niti donosio posebne odluke o pokretanju postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. i 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, a navedene nabavke su izvršene bez primjene odredbi navedenog zakona.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se planiranje i pokretanje postupaka javnih nabavki, kao i izvještavanje vrši u skladu sa članom 6., 17. stav (1) i (3) i 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Plan rada i poslovanja u kojem je sadržan i finansijski plan Doma zdravlja, donesen je i usvojen od strane Upravnog odbora shodno članu 17. Zakona o sistemu javnih službi, a shodno članu 19. pomenutog zakona obezbijeđena je i saglasnost Skupštine opštine.

Finansijskim planom, ukupni prihodi planirani su u iznosu od 900.730 KM, a odnose se na prihode po osnovu ugovora sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (788.230 KM), participacije (15.000 KM), komercijalnih usluga (9.000 KM), donacija (88.000 KM) i ostale prihode (500 KM).

Ukupne rashode čine troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (701.300 KM), troškovi materijala (78.100 KM), proizvodnih usluga (17.200 KM), amortizacije (60.000 KM), nematerijalni troškovi (43.030 KM) i troškovi kamata (1.100 KM).

Finansijski plan po svom sadržaju suštinski ne predstavlja finansijski plan, već plan Bilansa uspjeha, jer su istim planirane obračunske kategorije rashoda koje ne podrazumijevaju odlive sredstava i isti ne sadrži prijedloge mjera za izmirenje neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda (poreza i doprinosa) kao i za pokriće gubitka iz ranijih godina. Za planirane pozicije, osim iznosa, nisu data pisana obrazloženja.

Nije vršen rebalans finansijskog plana za 2022. godinu iako je u toku revidiranog perioda došlo do značajnih odstupanja u pogledu pribavljanja i raspolaganja sredstvima.

Osnovni okvir za sačinjavanje Finansijskog plana Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Stojana i Ljubica“ Rudo predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja usaglašen okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše ostvarene i iskazane rashode te rezultat tekućeg perioda.

6. Finansijski izvještaji

Dom zdravlja je pripremio i prezentovao finansijske izvještaje u obrascima koji su propisani Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22 i 129/22). Izvještaj o radu i godišnji obračun (finansijske izvještaje) usvojio je upravni odbor Doma zdravlja i Skupština Opštine Rudo. Revizijom je utvrđeno da glavna knjiga nije usaglašena sa Bilansom uspjeha shodno članu 11. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kojim je propisano da je glavna knjiga sistematska evidencija u kojoj se prikazuju stanje i promjene na imovini, obavezama, vlastitom kapitalu, prihodima i rashodima u toku obračunskog perioda i koja predstavlja osnov za izradu finansijskih izvještaja. Prihodi od pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima koje finansira Fond po osnovu primarne zdravstvene zaštite (884.625 KM), pruženih usluga i naplaćenih sredstava participacije od korisnika zdravstvene zaštite (13.517 KM) i prihodi od medicinskih usluga koje Dom zdravlja obavlja za druga pravna i fizička lica (14.282 KM) su iskazani u okviru prihoda od prodaje proizvoda na domaćem tržištu, što nije u skladu sa članom 54. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 104/21 i 59/22), ali su podaci prilikom unosa podataka u obrazac Bilansa uspjeha unešeni na odgovarajuću grupu računa, odnosno na poziciju prihoda od pruženih usluga na domaćem tržištu shodno navedenom članu pomenutog pravilnika.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se evidentiranje prihoda od pruženih usluga u glavnoj knjizi vrši u skladu sa članom 54. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike kako bi evidencije po osnovu prihoda od pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima koje finansira Fond po osnovu primarne zdravstvene zaštite, prihoda od pruženih usluga i naplaćenih sredstava participacije od korisnika zdravstvene zaštite i prihoda od medicinskih usluga koje Dom zdravlja obavlja za druga pravna i fizička lica bile usaglašene sa pozicijama Bilansa uspjeha shodno članu 11. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

6.1. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su poslovni prihodi (1.003.117 KM) i rashodi (1.060.561 KM), poslovni gubitak (57.444 KM), finansijski rashodi (1.004 KM), gubitak redovne aktivnosti (58.448 KM), ostali dobiti (10.933 KM) i gubici (6.621 KM) i neto gubitak perioda (54.136 KM).

6.1.1. Poslovni prihodi i rashodi

Poslovni prihodi su iskazani u ukupnom iznosu od 1.003.117 KM, a poslovni rashodi u iznosu od 1.060.561 KM. Po nalazu revizije poslovni prihodi su iskazani više za 7.251 KM (tačka 6.1.1.1. Izvještaja).

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovne prihode čine prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu su iskazani po osnovu pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima koje finansira Fond (884.625 KM), participacije (učešća u cijeni usluga zdravstvene zaštite) osiguranih lica (13.517 KM), kao i medicinskih usluga koje Dom zdravlja obavlja za druga pravna i fizička lica (14.283 KM).

Ugovorom o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini (uključujući i dva aneksa Ugovora), koji je Dom zdravlja zaključio sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, ugovoren je iznos od ukupno 884.207 KM, i to za usluge primarne zdravstvene zaštite (627.380 KM), ginekološke usluge (17.456 KM), pedijatrijske usluge (9.711 KM), te sredstva za obezbjeđivanje kontinuiteta i dostupnosti zdravstvene zaštite (147.819 KM) i program prevencije (81.841 KM). Prihodi po osnovu Ugovora sa Fondom su evidentirani na osnovu ispostavljenih mjesečnih faktura Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske u visini jedne dvanaestine ugovorenog iznosa, odvojeno po oblastima finansiranja.

Prihodi od participacije se odnose na prihode od ličnog učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite naplaćene prema Odluci o participaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 58/16, 83/16, 112/16, 1/17, 29/17, 46/19, 107/19 i 19/21).

Odlukom Upravnog odbora Doma zdravlja od 24.01.2022. godine, zaposleni Doma zdravlja i najuži članovi porodice, oslobođeni su od plaćanja participacije, što nije u skladu sa odredbama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 93/22 i 132/22) i članom 53. Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16, 83/16, 109/17, 115/17, 17/18, 53/18, 59/18, 112/18, 17/19, 98/19, 21/20, 19/21 i 80/21).

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 90.694 KM, a odnose se na prihode od donacija (42.494 KM) i prihode iz budžeta opštine (48.200 KM).

Prihodi od donacija se odnose na vrijednost ukinutih odloženih prihoda po osnovu obračunate amortizacije za rekonstrukciju objekta Doma zdravlja (6.013 KM) i donirane opreme (36.481 KM).

Prihodi od donacija i gubitak ranijih godina su precijenjeni, a gubitak tekuće godine je potcijenjen u iznosu od 18.682 KM, jer su rashodi po osnovu amortizacije motornog vozila povezani sa državnim davanjem priznati u bilansu uspjeha u 2021. godini, a ukidanje odloženih prihoda u korist prihoda od donacija je izvršeno u 2022. godini, što nije u skladu sa članom 57. stav (4) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 12 i 17).

Prihodi od donacija povezanih pravnih lica su precijenjeni za iznos od 8.387 KM, za koliko su potcijenjeni prihodi od donacija od drugih lica, jer je ukidanje odloženih prihoda po osnovu obračunate amortizacije opreme donirane od Care International BiH Sarajevo (1.390 KM) i UNDP BiH (6.997 KM) evidentirano na prihodima od donacija od povezanih pravnih lica, iako donator nije povezano pravno lice shodno MRS 24 - Objelodanjivanja povezanih strana (paragraf 9).

Ostali poslovni prihodi i zalihe materijala su potcijenjeni u iznosu od 11.431 KM, jer Dom zdravlja nije evidentirao donaciju medicinskog materijala od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i takođe nije evidentirao ni upotrebu (trošenje) tokom godine na troškovima materijala, što nije u skladu sa članom 12, 43. i 57. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Prihodi od dotacija se u cjelosti odnose na prihode od dotacija Opštine Rudo (48.200 KM).

Preporučuje se Upravnom odboru Doma zdravlja da obezbijedi da se oslobađanje od plaćanja participacije vrši samo za kategorije osiguranih lica i usluge zdravstvene zaštite koje su definisane Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju i Pravilnikom o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- ***prihodi od donacija priznaju na sistematskoj osnovi tokom perioda u kojima entitet priznaje rashode povezane sa troškovima koje treba pokriti iz tog davanja shodno MRS 20 - Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 12 i 17) i članu 57. stav (4) Pravilnika o Kontnom okviru i saržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,***
- ***primljene donacije medicinskog materijala i utrošak istih evidentiraju u skladu sa članom 12, 43. i 57. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.***

6.1.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su iskazani u iznosu od 1.060.561 KM, a odnose se na troškove materijala (44.400 KM), goriva i energije (46.613 KM), plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (855.300 KM), proizvodnih usluga (22.120 KM), amortizacije (42.369 KM), nematerijalne troškove – bez poreza i doprinosa (47.099 KM) i troškove poreza i doprinosa (2.660 KM).

Troškovi materijala se najvećim dijelom odnose na troškove lijekova i potrošnog materijala (13.138 KM), troškove laboratorijskog materijala (17.430 KM) i troškove kancelarijskog materijala (3.482 KM).

Troškovi goriva i energije se odnose na troškove goriva i maziva (27.576 KM), troškove električne energije (7.840 KM) i troškove ogreva (11.197 KM).

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja se odnose na troškove bruto plata (840.548 KM), bruto naknada članovima upravnog odbora (2.266 KM), troškove otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu (8.481 KM), troškove zaposlenih na službenom putu (1.160 KM) i troškove bruto ostalih ličnih primanja (2.845 KM). Evidentiranje troškova bruto naknada plata (za godišnji odmor, rad u dane državnih praznika i bolovanja na teret poslodavca) u iznosu od 66.115 KM nije izvršeno u skladu sa članom 44. stav (3) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer su troškovi bruto naknada plata iskazani u okviru troškova bruto plata.

U 2022. godini je evidentiran dio bruto plate za jednog zaposlenog iako je isti nastao i isplaćen u 2021. godini u iznosu od 1.020 KM, dok su troškovi prevoza, naknada po ugovorima o djelu i naknada upravnom odboru u najmanjem iznosu od 1.280 KM nastali u 2021. godini, ali su isplaćeni i evidentirani u 2022. godini. Osim navedenog, Dom zdravlja

nije iskazao rashode/obaveze tekućeg perioda koje se odnose na pomoći zaposlenim i troškove prevoza na posao i povratka sa posla u najmanjem iznosu od 2.028 KM. Navedeno nije u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja i zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 27 i 28).

Troškove proizvodnih usluga čine troškovi transportnih usluga (6.613 KM), usluga održavanja (3.689 KM), reklame i propagande (355 KM), istraživanja (632 KM) i ostalih usluga (10.831 KM).

Troškovi amortizacije se odnose na rashode po osnovu amortizacije stalne imovine, a obračun je vršen lineranom metodom po utvrđenim stopama amortizacije.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) se odnose na troškove ostalih usluga (37.915 KM), reprezentacije (2.484 KM), premije osiguranja (4.019 KM), platnog prometa (1.482 KM) i ostale nematerijalne troškove (1.199 KM).

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- **klasifikacija bruto naknada plata vrši u skladu sa članom 44. stav (3) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike,**
- **rashodi evidentiraju u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja.**

6.1.1.3. Poslovni gubitak

Poslovni gubitak je iskazan u iznosu od 57.444 KM i predstavlja razliku iskazanih poslovnih prihoda (1.003.117 KM) i poslovnih rashoda (1.060.561 KM). Po nalazu revizije poslovni gubitak je iskazan manje za 7.251 KM (tačka 6.1.1.1. Izvještaja).

6.1.2. Finansijski prihodi i rashodi

Dom zdravlja nema iskazane finansijske prihode, a finansijski rashodi su iskazani u iznosu od 1.004 KM.

Finansijski rashodi se odnose na rashode kamata po osnovu zaključenog ugovora o zajmu sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

6.1.3. Gubitak redovne aktivnosti

Na dan 31.12.2022. godine iskazan je gubitak redovne aktivnosti u iznosu od 58.448 KM, koji predstavlja zbir poslovnog gubitka (57.444 KM) i finansijskih rashoda (1.004 KM). Po nalazu revizije gubitak redovne aktivnosti je iskazan manje za 7.251 KM (tačka 6.1.1.1. Izvještaja).

6.1.4. Ostali dobiti i gubici

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu 10.933 KM i odnose se na otpis zastarjelih obaveza (902 KM), dobitke po osnovu prodaje sanitetskog vozila (2.500 KM), kao i na naknadu štete od osiguranja (7.531 KM).

Evidentiranje dobitaka po osnovu prodaje opreme (2.500 KM) nije izvršeno shodno članu 59. stav (2) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer su dobiti od prodaje sanitetskog vozila iskazani u okviru ostalih nepomenutih prihoda.

Ostali rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 6.621 KM, a u najvećem iznosu se odnose na otpis potraživanja (1.440 KM) i kazne za nepoštovanje ugovora zaključenog sa Fondom (3.638 KM).

6.1.5. Neto gubitak perioda

Neto gubitak perioda je iskazan u iznosu od 54.136 KM i predstavlja razliku ukupnih prihoda (1.014.050 KM) i ukupnih rashoda (1.068.186 KM) iskazanih u Bilansu uspjeha za period

01.01-31.12.2022. godine. Po nalazu revizije neto gubitak perioda je iskazan manje za 7.251 KM (tačka 6.1.1.1. Izvještaja).

6.2. Bilans stanja

U Bilansu stanja na dan 31.12.2022. godine iskazane su neto poslovna aktiva i pasiva u vrijednosti od po 821.733 KM.

6.2.1. Bilansna aktiva

Bilansnu aktivnu čine stalna i tekuća sredstva. Po nalazu revizije bilansa aktiva je manje iskazana za 11.431 KM, što je detaljnije objašnjeno u tački 6.1.1.1. i 6.2.1.2. Izvještaja.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u iznosu od 3.164.433 KM bruto vrijednosti, 2.377.982 KM ispravke vrijednosti i 786.451 KM neto vrijednosti, a čine ih nekretnine, postrojenja i oprema.

Nematerijalna sredstva koja se koriste, a koja se odnose na računarski program za finansijsko knjigovodstvo, materijalno knjigovodstvo i obračun zarada zaposlenih, nisu priznata u poslovnim knjigama niti su popisana (tačka 3. Izvještaja), što nije u skladu sa članom 3. stav (1) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 38 – Nematerijalna imovina, paragraf 18, 21. i 22.

Nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31.12.2022. godine su iskazane u iznosu od 3.164.433 KM bruto vrijednosti, 2.377.982 KM ispravke vrijednosti i 786.451 KM neto vrijednosti, a čine ih zemljište, građevinski objekti i postrojenja i oprema.

U Domu zdravlja na dan 31.12.2022. godine je iskazano zemljište u iznosu od 6.765 KM i u odnosu na prethodnu godinu nije bilo promjena. Zemljište se vodi vrijednosno u ukupnom iznosu i nije uspostavljena analitička evidencija sa podacima o parcelama, površini i vlasništvu.

Građevinski objekti su iskazani u iznosu od 1.653.477 KM bruto vrijednosti, 929.423 KM ispravke vrijednosti i 724.054 KM sadašnje vrijednosti, a vrijednost građevinskih objekata pored objekata smještenih u krugu Doma zdravlja čine i objekti APM, koji se nalaze u naseljenim mjestima Mioče, Štrpci i Strgačina, za koje Dom zdravlja ne posjeduje dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno inicijalno priznavanje i vrednovanje.

Objekat APM Mioče je po osnovu vlasništva evidentiran i u knjigovodstvenoj evidenciji Opštine Rudo, dok je objekat APM Bijelo Brdo evidentiran samo u knjigovodstvenoj evidenciji Opštine, a Dom zdravlja isti nije popisao - tačka 3. Izvještaja. Ugovorom ili drugim aktom nisu regulisana prava i obaveze, kao i vođenje evidencija o objektima između Opštine Rudo i Doma zdravlja kojem su nekretnine (objekti i zemljište) date na korišćenje i upravljanje.

Objekat APM Strgačina se ne koristi za obavljanje djelatnosti primarne zdravstvene zaštite i prema obrazloženju dostavljenom od Doma zdravlja isti se ne koristi duži vremenski period. Dom zdravlja nije izvršio procjenu obezvrjeđenosti pomenutog objekta koji se ne koristi za obavljanje primarne zdravstvene zaštite, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, paragrafi 8, 9, 30, 59, 60 i 61. Za pomenuti objekat Dom zdravlja ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu, tj. da je isti nosilac prava upravljanja, korišćenja ili raspolaganja nad navedenom imovinom.

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 1.504.191 KM bruto vrijednosti, 1.448.559 KM ispravke vrijednosti i 55.632 KM neto vrijednosti. Neto vrijednost postrojenja i opreme se odnosi na medicinsku i nemedicinsku opremu.

Povećanje vrijednosti navedenih pozicija izvršeno je po osnovu novih nabavki i donacija, a smanjenje po osnovu obračunatih troškova amortizacije, rashodovanja opreme i prodaje.

Nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti opreme su potcijenjene za iznos od 7.761 KM, a neotpisana vrijednost nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme otuđenih po drugim osnovama je precijenjena za 474 KM, jer je Dom zdravlja otpisao vozilo u vrijednosti navedenoj u Odluci o rashodovanju neupotrebljivih osnovnih sredstava na dan 31.12.2022. godine (nabavna i ispravka vrijednosti 20.361 KM), a koja je veća u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost sredstva (nabavna i ispravka vrijednosti 12.599 KM). Navedeno nije u skladu sa članom 4. stav (4) i 49. stav (2) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, koji su vezani za njen prestanak priznavanja. Do završetka revizijskih postupaka još uvijek nije bilo fizičkog otuđenja rashodovanog automobila koje je neispravno i u dotrajalom stanju, iako je isto isknjiženo iz poslovnih evidencija, a nije ni donesen akt o konačnom statusu pomenutog vozila.

Dio opreme je u potpunosti amortizovan, odnosno nema sadašnju vrijednost, a preispitivanje korisnog vijeka upotrebe nije izvršeno shodno MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 51) kojim se zahtijeva da se rezidualna vrijednost i korisni vijek sredstva provjeravaju barem na kraju svake finansijske godine.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se u saradnji sa Opštinom Rudo međusobno regulišu pravila korišćenja i upravljanja nekretninama u vlasništvu Opštine i da se prilikom evidentiranja stalnih sredstava primjenjuju odredbe Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike (član 3, 4. i 49), zahtjevi MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, MRS 38 – Nematerijalna imovina i drugi standardi i propisi koji definišu pitanje priznavanja imovine, vrednovanja, prestanak priznavanja, te procjenu obezvrjeđenja.

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva su iskazana u iznosu od 60.903 KM bruto vrijednosti, 25.621 KM ispravke vrijednosti i 35.282 KM neto vrijednosti, a čine ih zalihe materijala, dati avansi, kratkoročna potraživanja i gotovinski ekvivalenti i gotovina.

Zalihe materijala su iskazane u neto iznosu od 16.891 KM, a u najvećem iznosu se odnose se na zalihe lijekova i medicinskog materijala (16.119 KM). Donaciju i izdavanje u upotrebu (trošenje) doniranog medicinskog materijala tokom godine Dom zdravlja nije vodio na zalihama, što je obrazloženo pod tačkom 6.1.1.1. ovog Izvještaja.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u neto iznosu od 17.101 KM, a u najvećem iznosu se odnose na potraživanja od Fonda po Ugovoru o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini (15.401 KM).

Gotovinski ekvivalenti i gotovina iskazani su u iznosu od 553 KM, a odnose se na gotovinu na poslovnim računima u iznosu od 338 KM i gotovinu u blagajni u iznosu od 215 KM.

6.2.2. Bilansna pasiva

Bilansnu pasivu čine kapital i obaveze. Po nalazu revizije bilansa pasiva je manje iskazana za 11.431 KM, što je detaljnije objašnjeno u tački 6.1.1.1. i 6.2.1.2. Izvještaja.

6.2.2.1. Kapital

Strukturu kapitala na dan 31.12.2022. godine čine osnovni kapital (1.413.620 KM), neraspoređena dobit (263.445 KM) i gubitak (1.661.001 KM).

Osnovni kapital čini državni kapital (1.297.118 KM) i ostali osnovni kapital (116.502 KM). U knjigovodstvenim evidencijama Doma zdravlja iskazani državni kapital nije usaglašen sa upisanim kapitalom u sudskom registru kod Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, koji iznosi 2.000 KM.

Reviziji nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje je iskazana struktura ostalog osnovnog kapitala, jer Dom zdravlja ne raspolaže sa knjigovodstvenim ispravama o formiranju i promjenama na ostalom osnovnom kapitalu.

Neraspoređena dobit se odnosi na neraspoređeni dobitak ranijih godina nastao u periodu od 2007-2016. godine, a Statutom nije definisan način rasporeda dobiti i pokriva gubitka.

Gubitak se odnosi na gubitak ranijih godina (1.606.865 KM) i gubitak tekuće godine (54.136 KM). Po nalazu revizije gubitak je precijenjen za 11.431 KM, što je obrazloženo u tački 6.1.1.1. i 6.2.1.2. Izvještaja.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se preispita knjigovodstvena vrijednost i struktura kapitala iskazanog u poslovnim knjigama Doma zdravlja.

6.2.2.2. Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 440.356 KM, a odnose se na dugoročne kredite u zemlji i razgraničene prihode po osnovu primljenih donacija. Dugoročne obaveze precijenjene su u iznosu od 3.528 KM, što je obrazloženo u nastavku.

Dugoročni krediti u zemlji su iskazani u iznosu od 35.609 KM i u cjelosti se odnose na obaveze za doznačena sredstva po Ugovoru o zajmu sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske od 31.12.2008. godine (uključujući tri aneksa navedenog ugovora). U toku 2022. godine po osnovu preostalog dijela glavnice izmireno je 3.541 KM glavnog duga i 1.004 KM kamate putem izvršenih mjesečnih kompenzacija međusobnih potraživanja i obaveza Fonda zdravstvenog osiguranja i Doma zdravlja. Dugoročni krediti u zemlji su više iskazani za iznos od 3.528 KM, jer nije izvršen prenos obaveza (duga po glavnici) koje za plaćanje dospijevaju u narednoj godini na kratkoročne finansijske obaveze, što nije u skladu sa članom 33. stav (13) i 34. stav (4) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. Za isti iznos manje su iskazane kratkoročne obaveze.

Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija su iskazani u iznosu od 404.747 KM, a odnose se na izvršenu rekonstrukciju Doma zdravlja (370.815 KM) i isporučenu opremu (3.715 KM) od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, te opremu isporučenu od Opštine (5.058 KM), Care International BiH Sarajevo (4.170 KM) i od UNDP BiH (20.990 KM).

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se dugoročne obaveze koje na plaćanje dospijevaju u narednoj godini reklasifikuju na kratkoročne obaveze shodno članu 33. stav (13) i 34. stav (4) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.2.3. Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja su iskazane u iznosu od 365.313 KM, a čine ih obaveze iz poslovanja (51.529 KM), obaveze za plate i naknade plata (309.703 KM), ostale obaveze (3.306 KM) i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (775 KM). Zbog navedenog pod tačkom 6.2.2.2. Izvještaja, kratkoročne finansijske obaveze manje su iskazane za 3.528 KM.

Obaveze dospjele za plaćanje na dan bilansa, do kraja februara 2023. godine su izmirene u iznosu od 89.515 KM i to obaveze za plate u iznosu od 51.116 KM, porez na dohodak u iznosu od 3.424 KM i doprinosi na plate u iznosu od 24.504 KM, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 9.867 KM i ostale obaveze po ugovorima o djelu, ugovorima o dopunskom radu i drugim osnovama u iznosu od 604 KM.

Obaveze iz poslovanja se u cjelosti odnose na obaveze prema dobavljačima u zemlji.

Obaveze za plate i naknade plata se odnose na neizmirene obaveze po osnovu obaveza za neto plate zaposlenih za decembar 2022. godine (51.116 KM), porez na platu za 2019. godine (3.774 KM) i decembar 2022. godine (3.424 KM), doprinose na platu za decembar 2022. godine (24.504 KM) i neizmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa iz perioda od 2018. godine do 2021. godine (226.885 KM). Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. Izveštaja, tekuće obaveze po osnovu pomoći zaposlenim i troškova prevoza na posao i povratka sa posla nisu evidentirane prema nastanku poslovnog događaja.

Rješenjem Ministarstva finansija Republike Srpske o odgađanju plaćanja poreskog duga (od 11.08.2023. godine) naloženo je Domu zdravlja da izvrši jednokratnu uplatu poreskog duga u iznosu od 237.929 KM do 11.08.2024. godine.

Ostale obaveze se odnose na obaveze za poreze (150 KM) i doprinose na naknade članovima upravnog odbora (197 KM), porez (812 KM) i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima van radnog odnosa (2.147 KM). Iskazano stanje ostalih obaveza nije u skladu sa članom 38. stav (6) i (7) i 40. stav (9) - (11) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, zbog pogrešno evidentiranih poreza i doprinosa na naknade članovima upravnog odbora i na isplate fizičkim licima van radnog odnosa (3.306 KM).

Promet na obavezama za troškove prevoza na posao i povratka sa posla, otpremnina i pomoći zaposlenima iz 2022. godine za koje je plaćanje izvršeno takođe u 2022. godini u najmanjem iznosu od 11.103 KM nije iskazan, jer su navedeni troškovi evidentirani na troškovima i žiro-računu, bez evidentiranja obaveza, što nije u skladu sa članom 37. stav (6) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se po osnovu troškova prevoza na posao i povratka sa posla, otpremnina i pomoći zaposlenima iskazuju obaveze, kako je propisano članom 37. stav (6) Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U Bilansu stanja Doma zdravlja na dan 31.12.2022. godine nisu iskazane pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive. Imovina ustupljena na korišćenje tokom 2021. godine od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske u cilju implementacije novog softvera porodične medicine (računari i čitači) u vrijednosti od 29.391 KM je popisana, ali nije iskazana u vanbilansnoj evidenciji Doma zdravlja, shodno članu 67. i 68. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se na pozicijama vanbilansne aktive i pasive evidentira tuđa imovina ustupljena na korišćenje u skladu sa članom 67. i 68. Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

6.3. Bilans tokova gotovine

U Bilansu tokova gotovine iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 960.368 KM, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti 975.047 KM, prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja u iznosu od 10.932 KM i neto odliv (smanjenje) gotovine u iznosu od 3.747 KM. Stanje gotovine na početku obračunskog perioda iznosi 4.300 KM, a na kraju obračunskog perioda 553 KM što odgovara gotovini iskazanoj u bilansu stanja (tačka 6.2.1.2. Izveštaja).

Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja su više iskazani za 7.531 KM, a manje su iskazani prilivi gotovine iz aktivnosti poslovanja koji se odnose na naplatu štete od osiguravajućeg društva, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 7 – Izveštaj o tokovima gotovine (paragraf 10 i 14).

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa odredbama MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine (paragraf 10 i 14).

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Doma zdravlja za period 01.01-31.12.2022. godine nisu objelodanjene informacije vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25 i 26).

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema izjavama odgovornih lica, Dom zdravlja nije imao aktivnosti koje bi za posljedicu mogle imati potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2022. godinu sačinjene su Napomene koje ne pružaju osnovne podatke o subjektu, osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja i dodatne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja.

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu izvršena objelodanjivanja u vezi osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja i primijenjenih računovodstvenih politika relevantnih za razumijevanje finansijskih izvještaja, stope amortizacije i korisnog vijeka upotrebe, potpune informacije o promjenama u toku godine za svaku stavku nekretnina, postrojenja i opreme, potpune informacije o načinu vođenja zaliha i promjenama na zalihama, informacije o strukturi i iznosu svih priliva i odliva gotovine, negotovinskim transakcijama, kompenzacijama i druge informacije značajne za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 113 i 117), MRS 2 – Zalihe (paragraf 36 i 37), MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine, MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 73 i 74) i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije vezane za stalnost poslovanja i druge relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Revizijski tim

Danijela Duvnjak, s.r.

Svjetlana Kodžoman, s.r.